

~~Imo. A. 231112~~

Cuvîntare rostită la slujba „Passii”

de

I. P. S. MITROPOLIT GURIE
AL BASARABIEI

Vineri 10 Martie, in Biserica Catedrală
din Chişinău

Documentare

133485

Editura Secției Culturale Eparhiale Chişinău.
1933

1958

Biblioteca Centrală Universitară
"Carol I" București
Cota I 120 007

B.C.U. "Carol I" Bucuresti

C133485

62 2 2 2

*I. P. S. MITROPOLIT GURIE
at Basarabiei*

04/583

COVINTAREA ROSTITĂ LA SLUJBA „PASSII”

în ziua de Vineri, 10 Martie, în biserica
Catedrală-Chișinău.

*Ca toți una să fie: precum Tu,
Părinte, întru mine, și eu întru
Tine, ca și aceștia întru noi una să
fie (Ioan, 17, 21).*

Toată lumea se plînge că trăim vremuri grele. Fiecare simte apăsarea greutăților timpului după războiul mondial. Făcînd războiul, noroadele se gîndeau să ajungă la situație mai tihnită, mai fericită. Și s'a ajuns la multe rezultate dorite și plăcute. Harta lumii s'a schimbat, s'au eliberat semințiile subjugate stăpîniilor străine și s'au creat state naționale. Romîni subjuțați Ungurilor, Nemților, Rușilor s'au eliberat și au format România Mare în granițele ei firești, etnice. Dar vieța n'a devenit mai fericită. Oamenii, și popoarele simt mai ascuțit nevoile, necazurile și neajunsurile. Criza economică și financiară este o urmare, un rezultat al nevoii al lipsurilor morale, al lăcomiei, al nesațiului unora, cari voiau să se îmbogățiască peste noapte, cari au pierdut cîntea și respectul față de banul public și de vistieria Statului, și nu s'au sfiit să-și însușiască ceea ce nu le aparține pentru ca, citeodată, să joace la cărți. Pe cînd se așteptă că noi cu toții, bucurîndu-ne de aduna-

rea tuturor fraților la un loc, în casa românească, sub sceptrul Regelui tuturor Românilor, să lucrăm toți într'un gând și într'un simț patriotic pentru binele Țării, pentru întărirea unirii și înfrățirea provinciilor, mulți am uitat de aceasta și ne-am pus în primul plan interesele noastre personale. În loc să ne facem cu toții un suflet, un trup, o voință, îndreptate spre întărirea și așezarea Țării, noi ne-am despărțit între noi, ne-am fărâmițat, ne-am criticat unii pe alții, ne-am înjosit autoritatea, așa că am dat prilej vrăjmașilor din afară și din lăuntru să se gîndiască că ar putea acum să răstoarne regimul, să distrugă România și să așeze internaționala. Pretutindeni vedem împerechieri, certuri și neînțelegeri, amenințări de tot felul. Dureros e pentru noi, greu ne este nouă! În suflet se simte oarecare neliniște, oarecare turburare: inima dureros se strînge și gîndul este în nedumerire față de cele ce se petrec. Fără voe vine întrebarea: ce să facem, ce să facem? Încotro mergem?

Acum, anume trebuie să ne aducem aminte cuvintele din rugăciunea arhierască a Domnului: „*ca toți să fie una: precum Tu, Părinte, întru mine, și eu întru Tine, ca și aceștia întru noi una să fie*“. O, dacă această unire sfîntă a lui Hristos s'ar pogori la noi și ne-ar înviora! În ea este viața noastră, tăria noastră, scăparea noastră de toate nevoile și scirbele. Unirea este puterea, după cum din contră: împărțirea și dezbinarea sunt slăbiciunea și neputințioșia; aceasta este o lege cunoscută tuturor, care se potrivește atît la persoane a parte, cît și la societăți întregi și chiar la popoare. Acolo nu poate fi adevărată viața, unde oamenii se îndreaptă în diferite părți cu desăvîrșire, contrarii și absolut altfel înțeleg viața, direcția ei, mersul, bazele ei și

răzîmele. Dacă cineva dorește să slăbiască pe vrăjmaș, ceea ce face în primul rînd este să împrăstie în rîndurile lui desbinare, pentru că orice împărăție care se desbină în lăuntru său, se pustiește și ori și ce cetate sau casă, care se desbină în lăuntru său, nu durează (Mt. 12, 25).

În numele lui Dumnezeu, Care este Dumnezeuul păcii, iar nu al neorînduelii și dezbinării (1 Cor. 14, 33), pentru Hristos, Carele ne-a iubit pe toți și ne-a spălat cu sîngele Său (Apoc. 1, 5), pentru datoria și cinstea noastră, pentru sfînta patrie, să strîngem, rîndurile, fraților, să fim una! Să fie la noi un suflet și o inimă!. . Cînd asupra unei case mari și bogate năvălește vrăjmașul, ce face cei din casă? Au nu uită toate neînțelegerile și nu-și încordează toate puterile ca să alunge pe inamic? Tot așa și noi să uităm neînțelegerile, certurile, neajunsurile. Să nu slăbim puterea patriei cu nemulțumirile, cu căutarea numai a drepturilor, pe cari Statul nu le poate satisface azi, și cu lepădarea datoriilor cetățenești prin greve și altele. Să ne unim cu toții pentru binele tuturor în jertfa pentru Țară. Așa trebuie să fie după obișnuita lege morală; aceasta o cere conștiința noastră, datoria noastră și cinstea. Drept că acum este multă neîncredere, teamă, bănuială. Vocea trează și înțeleaptă puțin se prețuește, iar șoaptele rele, dar goale, înconjură lumea și samănă în inimile noastre, mai ales ale muncitorilor și șomerilor, numai turburare. *Însă nu vă amăgiți, frații mei iubiți* (Iac. 1, 16). *Nu credeți ori și ce duh, ci cercați duhurile, de sunt dela Dumnezeu, pentru că mulți prootoci mincinoși au ieșit în lume* (1 Ioan, 4, 1).

În numele, dar, al lui Dumnezeu și al lui Hristos, în

numele a tot ce e bine și sfânt, în numele scumpei patrii, României întregite cu atâtea jertfe, să ne unim strîns cu toții, să fim una!

Noi înclinăm să învinuim, de obicei, pe alții în nevoile și lipsurile ce suferim, aruncăm vina asupra mediului înconjurător, asupra societății, asupra regimului existent, asupra guvernului, și mult ne apărăm drepturile noastre cîștigate și cîteodată mai puțin meritate, dar foarte puțin cugetăm asupra obligațiunilor noastre directe, ca creștini și cetățeni. Inșă rădăcina răului trebuie, înainte de toate și mai virtos decît toate, să o căutăm în noi înșine. „De unde-s”, — zice sfîntul Apostol, — „la voi vrajbe și certuri? Au nu de aci, dela poftele voastre, cari se răsboiesc în membrele voastre?” (Iac. 4, 1). Baza unirii este iubirea, jertfirea de sine, uitarea intereselor personale, supușenia creștinească reciprocă (Efes. 5, 21; 1 Petr. 5, 5), după cum, din contră, desbinarea între noi o samănă egoismul, socotelile lumești, afirmarea pretutindenea a persoanei noastre.

Toți vorbesc despre binele poporului și în numele lui parc'ar lucră, dar cînd fac legi, cînd înfăptuesc treburi pentru popor, dorințele poporului adesea nu se iau în seamă (despre religie, despre școală și altele). Se răstignesc toți pentru libertate, cînd fac propagandă electorală, dar cînd ajung la putere, vocea legitimă a poporului care i-a ales nu se ia în considerare, lumea se înădușă. Cel mai viu exemplu îl prezintă teroarea comunistă de pe Nistru.

Toți doresc să fie conducătorii poporului, fără ca să aibă științele necesare, ei neavînd nici o experiență de viață, — nu mai zic de lucrările de stat. «Fraților, nu fiți copii cu mintea, ci cu răutatea fiți copii, iar cu mintea fiți vrîstnici» (1 Cor. 14, 20), ne învață Sf. Apostol

Pavel. În loc ca să vorbim multe, în loc ca să ținem discursuri și să făgăduim ce nu credem că se va înfăptui, mai bine, dacă suntem oameni cinstiți și nu voim a ne amăgi pe noi înșine și pe alții, să facem acel lucru bun, despre bunătatea căruia suntem convinși, trebuind să-l facem totdeauna, în toate împrejurările, neluându-ne după interesele personale și mai ales materiale. «Fiți împlinatori cuvîntului și nu numai auzitorii lui, amăgindu-vă pe voi înșivă (Iac. 1, 22), căci nu auzitorii legii sunt drepecți înaintea lui Dumnezeu, ci cei ce împlinesc legea, aceia se vor îndreptă) (Rom. 2, 13). Ce însemnătate pot să aibă «zece mii de cuvinte»—nobile și înalte—numai cu limba pronunțate?.. Aceasta este «aramă sunătoare» și «chimval răsunător» (1 Cor. 13, 1). Impărăția lui Dumnezeu se cuprinde *nu în vorbe ci în putere* (1 Cor. 4, 20). Și vieța ne arată, că «zecele de mii» de vorbe se prefac anume în „aramă sunătoare“: chiar cei mai înnalți idealisți adevărați, devin cei mai uscăcioși practicanți ai vieții și fără suflet.

Să vină dar, fraților, între noi sfînta unitate în Hristos. Gîndurile lui Hristos, însușirile Lui, iubirea Lui de oameni, jertfîrea de sine a Lui pînă la moartea pe cruce, să ne pătrundă pe toți și să ne facă una, altfel nu va fi sfîrșit nevoilor și suferințelor noastre. Tristă va fi acea vreme, cînd femeia, îmbrăcată în soare și avînd pe capul său cununa din douăsprezece stele (Biserica), se va depărtă pe un timp cunoscut, după hotărîrea lui Dumnezeu, în pustie, din această lume păcătoasă (Apoc. 12, 1, 6). Aceasta este Biserica. Biserica ne chiamă azi spre unire în Hristos. Biserica plînge cu lacrimile mamei iubitoare de fii de a noastră desbinare. Biserica nu poate trece, ca levitul din evanghelie, fără

de a fi alături de cei asupriți și obijduiți, alături de vaete, mizerie și suferințe; însă ea nu poate să se amestece în jocul tuturor patimilor obștești, cum cer unii dela ea. Biserica nu este nici apărătoarea capitalismului, căci ea nu aprobă luarea cametei și creșterea prin camătă a capitalului și sărăcirea celor nevoiași; dar nu aprobă nici despoierea proprietarilor cu sila. Slujirea apostolică este slujirea curatului adevăr moral, spiritual, de mîntuire prin reînoirea omului în Hristos. Impărțirea averii la săraci trebuie să urmeze din libera voință a celui ce o posedă, a sufletului lui reînoit. Acest adevăr Biserica îl propovăduște totdeauna. Ea nu știe prefăcătorie, fățarnicie, potriveala adevărului la timpuri, la gusturi și bun plac. Propovăduim,—zice sf. Apostol,— în curățenie ca dela Dumnezeu, ca înaintea lu Dumnezeu, și ca în Hristos (2 Cor. 2, 17).

Biserica nu știe să facă siluire; ea lucrează numai asupra conștiinței oamenilor,—aceasta fiind singura parte a influențării ei. Ea nu poate să primească ca cineva prin siluire să-și capete drepturile, prin teroare să introducă în viață concepțiile sale de organizare a vieții. Nici odată și nici într'o împrejurare Biserica nu poate aprobă silnicia. Ea zice numai una: „iubește pe aproapele, fii milostiv, privește la bogăția ta ca la cea dată ție dela Dumnezeu pentru ajutorarea celor lipsiți, și de vrei să fii desăvîrșit, vinde averea și o dă săracilor și vino după Hristos!“

Însă ea nu apără bogăția. Sf. Apostol Iacov se adresează către cei bogați cu următoarea cuvîntare groaznică: «Ascultați voi, bogaților, plîngeți și vă tînguiți de necazurile ce vin asupra voastră. Bogăția voastră a putrezit și hainele voastre le-au mîncat moliile. Aurul vostru și

argintul vostru au ruginit, și rugina lor va fi mărturie împotriva voastră, și, ca focul, va mânca trupul vostru; voi v'ați strîns comoară pentru zilele cele de apoi. Iată, plata oprită de voi dela lucrători, ce v'au secerat țările voastre strigă, și strigătele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Savaot. Voi v'ați desfătat pe pămînt și v'ați desmierdat; v'ați îngrășat inimile voastre ca pentru ziua junghierii, voi ați osîndit, ați ucis pe cel drept; el nu vi se împotriviă (Iac. 5, 1—6).

Iată și cuvîntul sf. Apostol către cei săraci: «Fraților, fiți îndelung răbdători pînă la venirea Domnului Iată plugarul așteaptă roada cea scumpă a pămîntului și pentru ea rabdă mult, pînă capătă ploaie timpurie și tîrzie. Deci îndelung răbdați și voi, întăriți-vă inimile, căci se apropie venirea Domnului. Nu suspinați, fraților, unul împotriva altuia, ca să nu fiți osîndiți (4, 7—9).

Astfel este glasul Bisericii, — glas de mustrare, de pedeapsă, de mîngiere, de îndreptare, și de alt glas adevărata Biserică nu se slujește. Ea ne chiamă spre îndelungă răbdare; ea ne învață să ne bucurăm în suferințele ce ne lovesc, căci ele servesc spre întărirea credinței noastre, ca «credința încercată să se arate mai prețioasă decît aurul pieritor, deși lămurit prin foc, spre lauda, și cinstea, și slava noastră, în arătarea lui Iisus Hristos» (1 Petr. 1, 7). Biserica ne poruncește a fi supuși «oricărei stăpîniri omenești, pentru Domnul» (1 Petr. 2, 13).

Dumnezeul meu! Cît de departe fără sfîrșit suntem noi de creștinătate, de introducerea ei în viața noastră! Și încă ne acoperim, că lucrăm în numele lui Hristos! Creștinătatea nu este încetineală și nelucrarea, ci-i fără sfîrșit lucrătoare, însă această lucrare este a inimei lăun-

trice, ascunsă (1 Petr. 3, 4), care totul preface treptat și însuflește, — spiritualizează.

Sf. Apostol ne învață ce să facem ca să ajungem la unitatea cea atît de necesară nouă. «Lepădînd minciuna» — asemenea minciună și fățarnicie s'a adunat în legăturile noastre întee noi nu puțină — «vorbiți adevărul fiecare aproapelui său, pentru că noi suntem membrii unul altuia».

Noi suntem un trup bisericesc, precum suntem și un trup de stat, și pentru aceia trebuie să stăm neclintiți în apărarea tăriei, integrității, desvoltării regulate a acestui trup, iar aceasta este desvoltarea unită cu vieța întregului, cu moștenirea noastră istorică, — desvoltare națională, iar nu așezată în forme străine nouă.

✦ «Mîniindu-vă, să nu greșiți: soarele să nu apună în minia voastră». Iertați vrăjmașilor voștri cît se poate mai de grabă; nu dați a se întări în inima voastră sentimentul răutăcios, care vă arde asemenea flacării. «Și nu dați loc diavolului», — iar el e acolo, unde-s certuri, sfezi, neînțelegeri, desbinări. «Cine a furat pînă acuma, să nu mai fure, ci mai bine să munciască, făcînd cu mîinile sale lucruri folositoare, ca să aibă din ce dă și celor ce au nevoie» (Efes. 4, 28). Și așa ori și care furt — și cel în mare, și cel în mic, și cel vădit, și cel ascuns — este criminal, nici un răpitor nu poate să se apere în îndreptarea lui dînd vina pe mediu, pe cîșterea, sa, pe împrejurările grele; omul cinstit totdeauna își va găsi cele pentru hrană și chiar poate să dea din prisos și celor nevoiași.

«Nicio vorbă putredă să nu iasă din gura voastră, ci numai cuvinte bune pentru întărirea în credință, ca ele să aducă folos ascultătorilor» (29). O, dacă ne-ar trimite Domnul pe adevărații săi prooroci, cari ar arde

inimile noastre cu șirul cuvintelor lor și ne-ar duce pe calea adevărului, dreptății și binelui. Trimite-ne, Doamne, pe pururea pomeniți Iosifii, lepădați de sine! «Și nu jigniți, — ne învață sf. Apostol mai departe, — Duhul cel Sfînt al lui Dumnezeu, cu care ați fost pecetluiti în ziua răscurpărării». Toată minciuna, amăgirea, fățarnicia, iubirea de cîștig, silnicia, trădarea sfințeniilor naționale este jignirea Sfîntului Duh. Toată supărarea și iuțimea, și mînia, și strigare, și hula cu toată răutatea să fie depărtată dela voi; și să fiți unul cu altul buni și miloși; iertați-vă unul pe altul, după cum și Dumnezeu v'a iertat pe voi prin Hristos» (Efes. 4, 25—32).

Să vie dar, fraților, la noi sfînta legătură de unire în Hristos! Grea vreme trăim, dar să nu cădem cu duhul, să nu ne punem pe gînduri. Impreună cu apostolul să simțim și să zicem: «Din toate părțile suntem strîmtorați, dar nu striviți; în împrejurări desnădăduitoare ne aflăm, dar nu desnădăduim (2 Cor. 4, 8).

La toate să privim cu ochii luminați ai credinței, iar credința aceasta ne spune, că «pe cine Domnul iubește, pe acela îl pedepsește» (Evr. 12, 6).

Mare este poporul român, puternic este duhul lui mare este puterea lui de rezistență și puterea de viață. Am trecut în cursul istoriei prin multe nevoi și calamități. Dumnezeu l-a scăpat. Tot așa îl va scăpa Domnul și de nevoile de azi. Trebuie să fie băgător de seamă liniștit, treaz, veghetor,—cum zice sf. Apostol: «Să privighem și să fim treji. Cei ce dorm, dorm noaptea, și cei ce se îmbată, se îmbată noaptea. Noi însă să fim treji, îmbrăcîndu-ne în platoșa credinței și a iubirii, și să luăm coiful nădejdei de mîntuire (1 Tesal 5, 7—8).

Acum petrecem zilele Postului mare și pocăinței. Să fie ele dar zile de pocăință a tot poporul în toate păcatele și fărădelegile făcute de toți, — în păcatele necredinței, indiferentismului, a vorbirii în deșert, a beției, lenevirii, fărădegriiei, a nerespectului față de părinți și de cei mai mari, a obijdei față de cei mai mici și a neîngrijirii față de cei fără lucru și nevoiași, a neglijarii datoriilor și obligațiilor, a slăbirii sentimentului de legalitate și așa mai departe.

Să priveghem și să fim treji! Să fim fiii zilei, iar nu ai nopții, cu toate faptele ei întunecate! Să ne unim strâns în jurul credinței strămoșești și a Tronului Regelui nostru, îndeplinindu-ne datoriile noastre liniștit, cinstit și fără abatere, căci în lipsurile de cari suferim, suntem mai mult sau mai puțin cu toții vinovați de-adreptul sau lăturalnic. Fiecăruia din noi este dat dela Dumnezeu deosebită dăruire (Efes. 4, 7) și să slujim cu ea din toate puterile pentru binele Bisericii și patriei.

Tinde, Doamne, mila ta celor ce Te cunosc! Să nu întorci fața Ta dela noi, ca să nu zică vrăjmașul (diavolul și vrăjmașii văzuți): „m'am întărit preste dînsul». Ajută-ne să facem voia Ta sfintă! Deschide-ne ușile pocăinței. Trimite-ne Sfînta Ta unitate dacă noi vom fi toți ca unul, și unul ca toți, scîrba noastră se va preface în bucurie (Ioan. 16, 20).

† Gurie

Mitropolitul Basarabiei.

VERIFICAT
2017

BIBLIOTECA
CENTRALĂ
UNIVERSITARĂ "CAROL I"
BUCUREȘTI